

A KULTURÁLIS KÍNÁLAT ÉS KULTÚRAFOGYASZTÁS VÁLTOZÁSA KAPOSVÁRON A VERSENYKÉPESSÉG TÜKRÉBEN

Lengyel Petronella

Regionális és környezeti gazdaságtan mesterképzési szak Levelező

Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet

Vidék- és Területfejlesztés Tanszék

Belső témavezető: Dr. Egri Zoltán PhD egyetemi docens, Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, Vidék- és Területfejlesztés Tanszék

Dolgozatomban Kaposvár versenyképességének, kulturális kínálatának és kultúrafogyasztásának összefüggéseit, változásait vizsgálom.

Egy város versenyképessége szempontjából kiemelt jelentőséggel bír a humán tőke, amelynek fejlesztéséhez a szűkebb értelemben vett kultúra szorosan kapcsolódik. A szakirodalomban azonban erről kevés szó esik, a kultúrafogyasztás szerepe nem tisztázott ebben a viszonylatban. A kultúrafogyasztás, mint nonformális és informális tanulási forma azonban színtere az élethosszig tartó tanulásnak, ami a humán tőke folyamatos fejlődését, megújulását szolgálja.

A kultúrafogyasztáson keresztül nem kizárólag tudást halmozunk fel, hanem fejlődnek olyan készségeink, képességeink is, mint a probléma-megoldás, kreativitás, alkalmazkodóképesség. Ezek a munkahelyet és a közösséget is támogatják.

A kultúrafogyasztás a társadalmi tőke fejlődéséhez is hozzájárul, identitás-erősítő, szolidaritás-növelő szerepe és közösségformáló hatása révén.

Így a kultúrafogyasztás közvetett és közvetlen módon is befolyásolja egy terület versenyképességét.

Kaposvár, Somogy vármegye és a Dél-Dunántúl régió összességében minden mérés szerint kedvezőtlenebb helyzetben van versenytársainál. A kemény mutatókon túl a lakosság megítélése szerint is versenyhátrányos terület a kitörési pontját egyelőre nem találta meg vagy nem kellő mértékben fektet rá hangsúlyt.

Kaposvár versenyképességét a számtalan versenyképességi faktoron belül az EU hatodik periodikus jelentésében foglalt 5 faktort figyelembe véve vizsgáltam, melyek a következők:

1. Kutatás és technológiai fejlődés
2. Kis- és középvállalkozások
3. Közvetlen külföldi befektetések

4. Infrastruktúra és humán tőke
5. Intézmények és társadalmi tőke

A faktorokhoz mutatókat rendeltem, ezek alapján végeztem elemzésemet.

A faktorok közül kis- és középvállalkozások és infrastruktúra területén jól teljesít a város. Kiemelten fejlesztendő területek a kutatás és technológiai fejlődés, a humán tőke, a társadalmi tőke. A közvetlen külföldi befektetések számszerűen növekednek. A már itt lévő külföldi cégek többsége a város életében megfelelő módon részt vesz, az érkező vállalatoknál ennek elérése kívánatos. Intézmények tekintetében szintén megfelelő alapok vannak, kiszámítható a helyi döntéshozás, ami biztonságot ad.

A kulturális kínálat és kultúrafogyasztás változásait a helyi nagyobb kulturális szolgáltatóktól kapott adatok és a lakosság kérdőíves megkérdezése alapján vizsgáltam.

A nagyobb kulturális szolgáltatók:

- Csiky Gergely Színház és Kulturális Központ,
- Kaposvári Roxínház Egyesület,
- BábSzínTér,
- Takáts Gyula Vármegyei Hatókörű Városi Könyvtár
- Rippl-Rónai Vármegyei Hatókörű Városi Múzeum

A kapott adatok nem mutatnak számottevő kultúrafogyasztási változást és a versenyképesség növekedése is lassú.

A lakossági kérdőíves felmérésből kimutatható a kínálat és a kereslet minőségi változása, valamint a célcsoport változása is megfigyelhető, a rendezvények egyre több figyelmet fordítanak a 15-30 éves korosztályra.

Javaslatom, hogy a térség összefogására épülő, olyan tevékenységek valósuljanak meg, amelyek révén:

- a lakosság készségei/képességei fejlődnek
- a térség vonzóbbá válik a magasan képzett, nyelveket beszélő emberek számára.

Ennek lehetséges elemei:

- nonformális és informális tanulási lehetőségek biztosítása a lakosság számára – kulturális kínálat minőségi bővítése által
- munkahelyek teremtése a magasan képzett és tudásukat megfelelő módon alkalmazni tudó, nyelveket beszélő lakosság számára
- megfelelő marketing tevékenység (környezet, természet, közösség stb.)
- együttműködések erősítése a KKV-k, nagyvállalatok, külföldi befektetők, civil szektor és az intézményrendszer között.